

[Hans Nielsen.]

50—100 pCt. og i 138 Tilfælde 35—50 pCt. Alle disse Tilfælde var altsaa udenfor denne Lovs Bestemmelser. Det maa dog bemærkes, at i de Tilfælde, hvor det drejer sig om 35—50 pCt., kan der eventuelt opnaas Tilladelse til det under særlige Forhold, men af Tilfælde, som ikke vil kunne taaes efter det foreliggende Lovforslag, var der alligevel over 100 Engagementer med et samlet Udlaansbeløb paa over 150 Mill. Kr. Altsaa over 150 Mill. Kr. var af Bankerne udlaant til enkelte store Kunder og i et Forhold, der ligger mellem 50 og over 100 pCt. af Bankens Egenkapital. Jeg forstaar ikke, at Nationalbankdirektøren, som jo paa en Maade ikke alene er Direktør for Nationalbanken, men vel ogsaa skulde være en Slags moralsk Vogter for Pengevæsenet og Bankvæsenet her i Landet, kan modsætte sig, at dette Forhold berigtiges paa den i Paragraffen foreslaaede Maade. Jeg vil gerne tage nogle faa Eksempler for at illustrere, hvor ganske urimeligt og uforsvarligt man i en Række Tilfælde har anvendt Bankernes Penge.

Der er først et Engagement paa 1 187 000 Kr., der udgjorde 89 pCt. af Bankens Egenkapital. Bankens administrerende Direktør hæftede for Engagementet, og det var optaget uden Bestyrelsens Samtykke. Det er jo et særdeles uhyggeligt Tilfælde af Bankadministration at anbringe 89 pCt. af Bankens Egenkapital hos en enkelt Kunde og endogsaa udlaane et saa stort Beløb, uden at Bestyrelsen ved det ringeste derom.

I et andet Tilfælde er der udlaant 203 000 Kr. til en enkelt Kunde, hvilket var 53 pCt. af Bankens Egenkapital. Det var et Spekulationslaan til en Købmand, der var Medlem af Bankens Bestyrelse.

1 839 000 Kr. eller 119 pCt. af Bankens Egenkapital var udlaant til en handlende, der drev Engros-Forretning i Kolonialvarer. Han var Medlem af Bankens Bestyrelse. Banken tabte over Halvdelen af sin Egenkapital ved dette ene Engagement.

1 266 000 Kr. var udlaant i et Tilfælde, hvor det androg 82 pCt. af Bankens Egenkapital. Laanet var optaget af et Medlem af Bankens Bestyrelse, som i Forening med Bankens Direktør havde foretaget Børspekulationer og forvoldt Tab for Banken.

752 000 Kr. var udlaant til en enkelt Kunde. Det udgjorde 215 pCt. af Bankens Egenkapital. Det var udlaant til Kolonial en gros. Debitor var Formand for Bankens Bestyrelse. At tænke sig, at en Bankbestyrelsens Formand kan gaa hen og laane 215

pCt. af Bankens Egenkapital og anbringe dem paa en saadan Maade! Det er jo et Tilfælde, som jeg synes burde i høj Grad afskrække fra at fare videre paa den Vej.

Af alle de mange Tilfælde, der nævnes i Oplysningerne, er der eet, hvor det drejer sig om 11 678 000 Kr. eller 70 pCt. af Bankens Egenkapital. Laanet var anbragt i en Eksportvirksomhed, i hvilken Bankens Bestyrelse sad som Bestyrelsesmedlemmer.

Som et Eksempel af en helt anden Art vil jeg nævne et Laan paa 95 000 Kr., hvilket var 67 pCt. af Bankens Egenkapital. Laanet var givet til en Gaardejer, der drev a meta Forretninger med en af Bankens Direktører, idet de i Fællesskab afholdt Auktion over Husdyr. Ingen Sikkerhedsstillelse for Laanet.

Saaledes kunde jeg fortsætte længe, men jeg finder det ganske unødvendigt. Jeg tror, alle vil erkende, at det vilde være ganske urimeligt, om en saadan Laangivning skulde have Lov til at fortsættes i Fremtiden. Naar man nu har indsat den Bestemmelse, at naar Bankens Direktion enstemmigt og Bestyrelsen med $\frac{2}{3}$ Majoritet giver Tilladelse dertil, kan man komme op paa 50 pCt., saa tror jeg, alle praktiske Hensyn, som bør tages paa dette Omraade, er taget. For det erkender jeg, at man kan jo ikke skære alle Engagementer over een Kam, naar der er Tale om dette Forhold. Et Andelssvine-slakteri af en meget sikrere økonomisk Beskaffenhed kan man selvfølgelig se anderledes paa end paa en Købmand, der driver en Spekulationsforretning i Tømmer eller Foderstoffer eller slige Forretninger, som der er stor Mulighed for at tjene Penge paa, men ogsaa stor Risiko forbundet med. Eller hvis Beboerne i en Egn slutter sig sammen om at bygge et Elektricetværk eller sligt, saa mener jeg, man maa kunne dispensere her. Jeg forstaar ogsaa Bestemmelsen saaledes, at Bankinspektøren har en lignende Ret til at dispensere i Tilfælde som det førnævnte med Hensyn til Bestyrelsen og Direktionen. Men slige Begunstigelser bør selvfølgelig kun komme saadanne Virksomheder til gode, som man kan sige er absolut økonomisk grundfæstede.

Med Hensyn til de Bestemmelser, der findes angaaende Bankens Ret til at eje eller belaae Aktier og andre Værdipapirer, til at eje Ejendomme eller til at opkøbe og indehave sine egne Aktier, finder jeg ikke Anledning til at gøre nogen Bemærkning. Efter Forslaget maa en Bank eje 10 pCt. af sine egne Aktier, og det er der vel ikke saa uhyre meget at sige til.

Derimod maa jeg gøre en Bemærkning